

ลำไส้อุดตัน ภาวะอันตรายถึงชีวิตที่หลายคนอาจคาดไม่ถึง

ลำไส้อุดตัน คืออะไร เหตุใดจึงอาจเป็นอันตรายถึงชีวิต

ลำไส้อุดตัน คือ ภาวะที่ลำไส้มีการอุดตันจากสิ่งกีดขวาง หรือเกิดจากภาวะที่ลำไส้ไม่สามารถบีบตัวทำงานได้ตามปกติ ทำให้ของเสียทั้งอาหาร ของเหลวต่าง ๆ และลมตกค้างอยู่ภายในลำไส้ ซึ่งอาจส่งผลแทรกซ้อนรุนแรงถึงชีวิต ส่งผลให้เกิดอาการปวดท้องรุนแรง ไม่สามารถขับของเสียหรือลมที่ค้างอยู่ภายในลำไส้ได้ ทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรงตามมา เช่น ภาวะขาดสารน้ำและระดับเกลือแร่ในเลือดผิดปกติรุนแรง ภาวะลำไส้แตกทะลุ ภาวะลำไส้ขาดเลือด ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดการติดเชื้อในร่างกายรุนแรงจนนำมาซึ่งการเสียชีวิต

ลำไส้อุดตัน เกิดจากอะไร?

สาเหตุและปัจจัยเสี่ยงของภาวะลำไส้อุดตันสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ตามกลไกการเกิดโรค ดังนี้

เกิดจากมีการอุดตันหรือมีสิ่งกีดขวางภายในลำไส้

- มะเร็งหรือเนื้องอกทั้งภายในและภายนอกลำไส้
- สิ่งแปลกปลอมที่ตกค้างภายในลำไส้
- นิ่วถุงน้ำดีที่หลุดลงมาในลำไส้
- ภาวะลำไส้ตีบแคบจากการมีแผลหรือการอักเสบเรื้อรังในลำไส้
- ภาวะผังพืดในช่องท้อง
- ภาวะลำไส้กลืนกัน
- ภาวะไส้เลื่อน

เกิดจากภาวะลำไส้ไม่ทำงาน (ILEUS AND PSEUDO-OBSTRUCTION)

- ภาวะระดับเกลือแร่ในเลือดผิดปกติ
- ภาวะพร่องฮอร์โมนไทรอยด์
- ผลข้างเคียงจากการใช้ยาหรือสารเสพติดบางชนิด
- ภาวะผิดปกติของลำไส้แต่กำเนิด
- ภาวะลำไส้ไม่ทำงานหลังผ่าตัด
- ภาวะโรคทางระบบประสาท เช่น โรคพาร์กินสัน
- ภาวะที่ร่างกายมีการเจ็บป่วยหรือติดเชื้อรุนแรง

สัญญาณเตือนอาการลำไส้อุดตันที่ไม่ควรละเลย

- ปวดท้องรุนแรง
- อุจจาระมีขนาดเล็ก สนิบมาก
- อุจจาระมีเลือดปน
- ไม่สามารถถ่ายอุจจาระหรือผายลมได้เลย
- ท้องอืด แน่นท้อง กดแล้วเจ็บ
- คลื่นไส้ อาเจียน

การวินิจฉัยภาวะลำไส้อุดตัน

- การซักประวัติและอาการของผู้ป่วย พร้อมกับตรวจร่างกายโดยแพทย์
- การตรวจเลือด เพื่อตรวจหาค่าบ่งชี้ถึงภาวะติดเชื้อ ระดับเกลือแร่ และสารน้ำที่ผิดปกติ
- การเอกซเรย์ (X-ray) เป็นการตรวจคัดกรองเบื้องต้นเพื่อดูลักษณะการอุดตันของลำไส้
- การเอกซเรย์คอมพิวเตอร์ หรือ CT Scan เพื่อดูลักษณะของลำไส้ ตำแหน่งที่เกิดการอุดตัน และระดับความรุนแรงของการอุดตัน รวมถึงบอกสาเหตุของภาวะลำไส้อุดตัน
- การส่องกล้องทางเดินอาหาร เพื่อดูสาเหตุของภาวะอุดตันภายในลำไส้ รวมถึงแก้ไขสาเหตุของการอุดตันในบางกรณี

วิธีการรักษาภาวะลำไส้อุดตัน

ลำไส้อุดตัน วิธีรักษาจะขึ้นอยู่กับตำแหน่งที่เกิดการอุดตัน สาเหตุของการอุดตัน และระดับความรุนแรงของการอุดตัน

- เฝ้ารอวังและแก้ไขภาวะขาดสารน้ำ ภาวะเกลือแร่ในเลือดผิดปกติ รวมถึงเฝ้ารอวังภาวะติดเชื้อ
- ใส่สายระบายสิ่งตกค้างและลมที่ค้างอยู่ในภายในกระเพาะหรือลำไส้
- ให้อาการกระตุ้นการทำงานของลำไส้ในบางกรณี
- แก้ไขภาวะอุดตันด้วยการผ่าตัด หรือส่องกล้องทางเดินอาหารเพื่อใส่ขดลวดหรือใช้ลูกโป่งถ่างขยายส่วนที่ตีบ

ที่มา : <https://pram9.com/th/articles/intestinal-obstruction>

“ฮีทสโตรก” ต้นเหตุ... เกิดสโตรก จริงไหม?

ในช่วงอากาศร้อน ร่างกายต้องทำงานหนักเพื่อควบคุมอุณหภูมิ หากกลไกการระบายความร้อนล้มเหลว อาจเกิด “ภาวะฮีทสโตรก” แม้ฮีทสโตรกจะไม่ใช่โรคเดียวกับ “สโตรก” โดยตรง แต่ความผิดปกติที่เกิดขึ้นจากความร้อนรุนแรง อาจเป็นปัจจัยกระตุ้นให้เกิดโรคหลอดเลือดสมองได้ โดยเฉพาะในผู้ที่มีปัจจัยเสี่ยงอยู่แล้ว

ฮีทสโตรก(Heat Stroke) คือ ภาวะที่ร่างกายมีอุณหภูมิสูงกว่า 40 องศาเซลเซียส ไม่สามารถระบายความร้อนได้ทัน ทำให้อวัยวะหลายระบบทำงานผิดปกติ

สโตรก (Stroke) คือ ภาวะที่สมองขาดเลือดไปเลี้ยงเนื่องจาก หลอดเลือดตีบ อุดตัน หรือแตก ทำให้เซลล์สมองเสียหายส่งผลให้เกิดอัมพฤกษ์ อัมพาต หรือเสียชีวิต

ฮีทสโตรกนำไปสู่สโตรกได้อย่างไร ?

แม้ว่าฮีทสโตรกและสโตรก ไม่ใช่โรคเดียวกัน แต่ ความร้อนสามารถกระตุ้นให้เกิดสโตรกได้ ผ่านหลายระบบ ดังนี้

1. ภาวะขาดน้ำและเลือดข้น อากาศร้อนทำให้อวัยวะสูญเสียน้ำมากเกินไปเลือดจึงมีความหนืดเพิ่มขึ้น ซึ่งอาจเพิ่มความเสี่ยงต่อการเกิดลิ่มเลือดอุดตัน
2. หัวใจทำงานหนักผิดปกติ ในภาวะฮีทสโตรก นอกจากร่างกายจะขยายหลอดเลือดเพื่อระบายความร้อนแล้ว ยังเพิ่มอัตราการเต้นของหัวใจเพื่อสูบฉีดเลือด อาจทำให้เกิดหัวใจเต้นผิดจังหวะ และเกิดลิ่มเลือด หากลิ่มเลือดเกิดไปอุดตันหลอดเลือดในสมอง สามารถก่อให้เกิดสโตรกชนิดหลอดเลือดสมองตีบได้
3. ระบบไหลเวียนเลือดผิดปกติ ในภาวะฮีทสโตรกร่างกายมีการขยายหลอดเลือดเพื่อระบายความร้อน ทำให้ความดันโลหิตลดลง การไหลเวียนของเลือดไปเลี้ยงสมองลดลง และกระตุ้นให้เกิดภาวะสมองขาดเลือดได้
4. ภาวะการอักเสบทั่วร่างกาย ฮีทสโตรกกระตุ้นกระบวนการอักเสบรุนแรงทั่วร่างกาย ทำให้ระบบการแข็งตัวของเลือดผิดปกติ และเพิ่มความเสี่ยงต่อการเกิดลิ่มเลือดอุดตันในหลอดเลือดสมอง

กลุ่มที่ต้องระวังเป็นพิเศษ

- ผู้สูงอายุ
- ผู้ป่วยความดันโลหิตสูง
- ผู้ป่วยเบาหวาน
- ผู้ป่วยโรคหัวใจ
- ผู้ที่ทำงานกลางแจ้ง

- ผู้ที่เคยมีประวัติเป็นสโตรก

วิธีป้องกันตัวจากอากาศร้อน

1. ดื่มน้ำให้เพียงพอ : จิบน้ำเปล่าตลอดวัน แม้ไม่ได้กระหายน้ำ เพื่อลดอุณหภูมิร่างกายและป้องกันภาวะขาดน้ำ
2. หลีกเลี้ยงแดดจัด : พยายามอยู่ในร่ม หรือห้องที่มีเครื่องปรับอากาศ หากจำเป็นต้องออกกลางแจ้ง ให้สวมหมวก กางร่ม และ ทาครีมกันแดด
3. การเลือกสวมเสื้อผ้า : ใส่เสื้อผ้าสีอ่อน เนื้อผ้าเบา โปร่งสบาย หลวม ไม่รัดรูป เพื่อให้ระบายอากาศได้ดี
4. ลดกิจกรรมกลางแจ้ง : เลี่ยงการออกกำลังกายหรือทำงานหนัก ในช่วงเวลาที่ร้อนที่สุด 11.00น.-15.00น.
5. ลดอุณหภูมิร่างกาย : อาบน้ำเย็น แช่เท้า หรือใช้ผ้าชุบน้ำเช็ดตัวบริเวณคอ รักแร้ และขาหนีบ
6. จัดการสภาพแวดล้อม : ปิดม่านหรือมู่ลี่เพื่อป้องกันความร้อนเข้าบ้าน และใช้เตาอบหรือเตาไฟให้น้อยที่สุด

ข้อควรระวัง ห้ามทิ้งเด็ก สัตว์เลี้ยง หรือผู้สูงอายุไว้ในรถที่จอดตากแดด ทั้งนี้ควรสังเกตอาการผิดปกติ เช่น เวียนศีรษะ ตัวร้อนจัด ซึมลง คลื่นไส้ อาเจียน ชักหรือหมดสติ หากมีอาการรุนแรงควรรนำตัวส่งแพทย์เพื่อตรวจเช็คอาการ

ฮีทสโตรกไม่ใช่สาเหตุโดยตรง แต่สามารถเป็น ตัวกระตุ้นสำคัญ ที่เพิ่มความเสี่ยงต่อโรคหลอดเลือดในสมอง โดยเฉพาะในกลุ่มเสี่ยง ในช่วงอากาศร้อนจัด การป้องกันฮีทสโตรกมีความสำคัญมาก ไม่ใช่แค่การเลี้ยงภาวะลมแดด แต่เป็นการลดความเสี่ยงของภาวะสมองขาดเลือด หรือ หลอดเลือดสมองแตกที่อาจเกิดขึ้นอย่างเฉียบพลัน

ที่มา : <https://theworldmedicalhospital.com/heat-stroke/>